

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 330/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ľubomíry Gregorovej, bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. J. G., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 366/99 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľubomíry Gregorovej o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2004 doručená sťažnosť Ľubomíry Gregorovej, bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), z 23. septembra 2004, ktorou prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 19 C 366/99.

Sťažovateľka prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedla, že okresný súd rozhodol v označenom konaní, v ktorom má postavenie účastníčky konania, rozsudkom č. k. 19 C 366/99-25 z 27. apríla 2000 v spojení s rozsudkom č. k. 19 C 366/99-143 zo 6. marca 2003 a v spojení s rozsudkom č. k. 19 C 366/99-169 z 18. mája 2004 tak „*ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia*“.

Sťažovateľka podala sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorý v odpovedi (liste sp. zn. Spr. 2088/01) z 11. februára 2002 výslovne uviedol, že sťažnosť je odôvodnená a zákonný sudca v predmetnej veci bol upozornený na: „*zistené nedostatky*“, no neboli voči nemu vyvozené žiadne dôsledky.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla, aby ústavný súd jej sťažnosti vyhovel a nálezom vyslovil:

„1) Okresný súd Bratislava II, vo veci vedenej pod sp. zn. 19 C 366/99, porušil čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby jeho vec bola verejne prerokovaná, bez zbytočných prietahov.

2) Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 150 000,- Sk, nakoľko ide o závažné prietahy, ktoré 5 rokov strpčovali sťažovateľke život. Neustále bezdôvodné predlžovanie konania jej znepríjemňovalo život o. i. pre nedostatok finančných prostriedkov, ktorými trpela z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti bývalého manžela L. G.

3) Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania.“

Sťažovateľka prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedla, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) podala v uvedenej veci sťažnosť na prietahy podľa § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov a pokiaľ ide o podmienku ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona

o ústavnom súde, sťažnosť bola podaná v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku okresného súdu č. k. 19 C 366/99-169 z 18. mája 2004 týkajúceho sa predmetného konania v časti výživného, t. j. 23. augusta 2004.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 366/99.

Z fotokópii rozhodnutí týkajúcich sa posudzovaného konania, ktoré sťažovateľka pripojila k sťažnosti, opatrených doložkou potvrdzujúcou okamih nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti, považoval ústavný súd za preukázané, že posudzované konanie bolo právoplatne skončené v časti týkajúcej sa rozvodu manželstva sťažovateľky 22. augusta 2000, v časti týkajúcej sa zverenia maloletého dieťaťa pochádzajúceho z manželstva jednému z rodičov na čas po rozvode a úpravy styku dieťaťa s druhým z rodičov došlo k právoplatnému skončeniu konania 7. mája 2003 a v časti týkajúcej sa úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu bolo uvedené konanie právoplatne skončené 23. augusta 2004 (rozsudkom okresného súdu č. k. 19 C 366/99-169 z 18. mája 2004).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (napr. I. ÚS 208/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý, čo sa týka oblasti občianskeho súdneho konania, vyjadruje predovšetkým záujem na tom, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (napr. PL. ÚS 25/01). Rovnako stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že účelom predmetnej zákonnej lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je zabezpečiť rovnováhu medzi potrebou ochrany základných práv a slobôd na jednej strane a potrebou ochrany princípu právnej istoty na strane druhej (obdobne I. ÚS 35/02, I. ÚS 188/03).

V prípade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) sú však toto právo a princíp právnej istoty v istom zmysle a do istej miery totožné. Totožnosť predmetného práva a princípu právnej istoty je tu totožnosťou predmetu a účelu ochrany poskytovanej ústavným súdom. Inými slovami, ochranou práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) ústavný súd zároveň chráni jeden konkrétny rozmer princípu právnej istoty; rozmer spočívajúci v nároku účastníka konania na

odstránenie stavu právnej neistoty v dobe, ktorá nie je zbytočne, resp. neprimerane dlhá. S prihliadnutím na uvedené východiská poskytuje ústavný súd ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo (I. ÚS 235/03).

Sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila až sťažnosťou z 23. septembra 2004, odoslanou 4. októbra 2004 a doručenou ústavnému súdu 6. októbra 2004. Ústavný súd konštatuje, že v čase, keď sa sťažovateľka domáhala ústavnej ochrany, už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľka nachádzala pred právoplatným skončením príslušného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto uzneseniu pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2004

Odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka

1. Podľa § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam toto odlišné stanovisko k uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 330/04 z 3. novembra 2004 (ďalej len „ústavný súd“ a „uznesenie“) – ktorým bola odmietnutá ako podaná oneskorene sťažnosť Ľubomíry Gregorovej, bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), namietajúca porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 366/99 – lebo nesúhlasím s výrokom označeného uznesenia a ani s jeho odôvodnením.

2. Väčšina senátu odmietla sťažnosť s poukazom na predošlú judikatúru ústavného súdu (ústavná ochrana označenému právu sa poskytuje do odstránenia stavu právnej neistoty, to znamená do právoplatného skončenia veci) a v podstate preto, lebo rozsudok okresného súdu č. k. 19 C 366/99-169 z 18. mája 2004 nadobudol právoplatnosť 23. augusta 2004, avšak sťažovateľka sťažnosť ústavnému súdu odoslala poštou až 4. októbra 2004.

3. Z mojich odlišných stanovísk k uzneseniam ústavného súdu (ktoré sú označené napr. v odlišnom stanovisku k uzneseniu sp. zn. III. ÚS 164/04, pričom na ne v týchto súvislostiach v podrobnostiach odkazujem) vyplýva, že právoplatné skončenie veci nie je rozhodujúce z hľadiska podania sťažnosti ústavnému súdu (ale len z hľadiska skončenia lehoty, ktorej primeranosť sa posudzuje) a sťažnosť možno podať v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v lehote dvoch mesiacov od právoplatného skončenia veci.

4. Keďže sťažnosť, ktorá inak spĺňa predpísané zákonné náležitosti, bola v tomto prípade podaná ústavnému súdu v lehote dvoch mesiacov od právoplatného skončenia veci na okresnom súde, mala byť podľa môjho názoru prijatá na ďalšie konanie.

V Košiciach 3. novembra 2004